

Μ. ΜΟΡΟΖΟΒΑ

ΣΥΜΑ ΣΑ ΠΕΡΒΟΛΙΑ ΤΙ ΚΙΝΑΣ

Μετάφρασι
Γ. ΠΟΖΑΝΤΙ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΑΘΗΝΩΝ

1933/4123a

Πέφθινος σιντάχτις
Χ. ΚΑΤΣΑΛΟΒ

ΕΚΔΟΣΙ ΤΙ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΔΟΝ 1932.

М. МОРОЗОВА

У СТЕН КИТАЯ

— — — — —
Перевод
Я. ПОЗАНТИ
— — — — —

— — — — —
Ответ. ред. КАЧАЛОВ
— — — — —

Изд. „Коммунист“

Тех. редактор
ГРИГОРИАДИ Ф.

сдан. в наб. 19 | 1932
сдан. в пес. 22 | 1932

Уполн. Крайлит № 577 Ст. ф. Бб-125х176 Зак. №239 Тир. 3000
Ростов-Дон Тип. Греческого Изд-ва „КОММУНИСТИС“

ΣΙΝ ΑΚΡΑΝ ΤΙ ΚΟΖΜΙ

Αδα σιν άνιχσιν επίγα σιν Ζαπαικάλιαν κέφτασα σιν άκραν τι Σιν-
δέζμυεμιν.

Τρες εκι το ποταμ Αργυν, κε ίστερα ασατο αρχινα ι Κίνα, —
εκι μερέαν να διαθεντς κι γίνετε.

Εκάτσα σο ποταμακρ κεκα κε τερο τα σινόρια.

Σο ποταμ οπισ, σι Κίνας το μέρος εν ιπσιλον περβολ, — ι Κίνα
κσάι κι φένετε.

Ασο περβολ οπισ φένονταν τα ρθανία τοςπιτιον κε διο γιμνα,
χαλαμένα ποχορίκια.

Το περβολ εν συβαεμένον με τσαλιμ, ασάκρας τι περβολι ιν πίργι:
τον παλεον κερων, με ταίχα περβόλια, ετσαθίρεβαν τα φιλακας.

Ασέναν το μέρος το περβολ, εκατίθεν τζιπ απες σο νερον.
Έναν πορτόπον πα φένετε ατυ τσυπομένον εν.

Αα, κιόλεν ι Κίνα.

Απαν σο γίνον τιν σφέραν, κιάλο ενδιαφερτικον εν. Εκι απαν —
ς Ανατολικον το μέρος εν ζογραφιζμένον έναν κίτρινον λεκεν κε εν γρα-
μένον με τα τρανα γράματα „Κίνα“ κε σο γιάνιθε κεκα σον θοραν με-
ρέαν εν έναν άλο λεκεν — αλατζαλιν χρόμαν όπυ, εν γραμένον „ΣΣΣΣ“.

Ανάμεσα σατα εν έναν λεγων γερανέον άμον κιαντιρ σίνορον —
το ποταμ Αργυν.

Το ποταμ Αργυν νε μικρον, κε στενον όπυ απαν, κάποτε-κάποτε
φένονταν μικρα παπορόπα.

Σο γίνον τιν σφέραν άπαν, ατα τα διο κράτι διαφορετικα ιν, αλα
αδακα ομιάζνε — τα διο πασίλια ιν.

Σι Κίνας το μέρος ασο περβολ κιανέτερα άλο τιδεν κελεπς — ενο
σεμέτερα τα σινόρια μερέαν εν το χορίον Ολτσι — λαος κε λαλίσ.
Απο μακρα εφάνθαν χορι γινεκ, πυ έρθαν να λύσκυνταν. Τα ποδάρι-
των σίτια πιάνε σιν ίλιν, κιαντιν τζαίζνε κε γριλέφκυνταν ασα γέλτα.

Τεμέτερον ι παραλία εν χαμελον κε πατεμένον, — τι Κίνας ιπσι-
λον. Απο το ιδίομαν χάθα έναν ποταμ έςσατο — τέναν το ποταμάκρεν
αν εν χαμελον, τάλλο μινκιν κεν θα εν πσιλον. Απο γίνετε ασο γί-
ριζμαν τι γις.

Ο υρανος σιν Κίναν εν μάβρον, ενο σεμέτερον το μέρος — τρια-
νταφυλν — απσιματένεν, ο ίλεν βασιλεβ.

Σιν Κίναν ισιχία . . εθαρις ολ αποθαμεν ιν. Μόνον ι κορόνα
κραζ — κρα! . . κρα! . . „Ερθεν ο κερως τι ίπνονος. Ερθεν ο κερως
τι ίπνονος!“

Τα ρασιία πα διαφορετικα.

Ασεμέτερον το μέρος τα ρασιία τζιπ εχαμέλιαν, εγένταν έναν κέ-
ναν με το ποταμάκρεν, ενο σιν Κίναν μερέαν, εσχόθαν κοτζα-ραχάνια
πσιλα λες κε κάπιος δράκος χίτε εκεκα κε εριαζ το Κινέζικον τιν γιν.

«Τα γιάνια τι δράκονος φαγεμένα, αλυ μακσιλάρια με το χορταρ,
άμον ελάνια με το σίβερ, (αετς αδακες λένε τα δάσι), — το χορταρ πα
αλυ πράσινον κι αλυ σαριν».

Το δεκςεν ι σιρα τι ρασιι εκλόστεν σο βάθος τι Κίνας, κε το
αριστερον το μέροςαθε έφτασεν υς το Αργυν, κε εκόπεν απες σο νερον.
Σατο απαν να εβγοντς κεπορις, τρανα γονέας κρεμάυνταν σα γιάνιαθε
αμον δράκονος μασοτέρια.

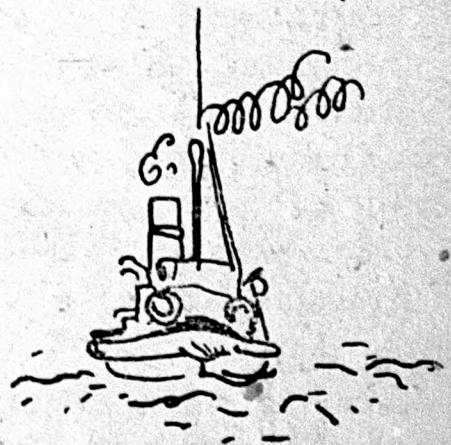
Διο σιράδες ρασιι, δύο δρακ. Ανάμεσατυν εν αραμάδα κε απες σατο,
οπισ ασο μακριν το περβαλ χίτε έναν μικρον πολιτιάν το Σσι-βι-Σιαν.

Ατυ να πας κι γίνετε, χριάζσκετε να
εις εκσοτερικον πασιπορτ. Αβριον θα έρτε
το παπορόπον. „Πάχαρ“ κε εγο θα πάγο
γιρίζο με τατο απαν σα γερανέον το ράμαν
απαν σο ποταμ Αργυν ανάμεσα σιν Κίναν
κε σο ΣΣΣΔ.

Με τέναν το τιαχίρναθε „ο Παχαρ“
θα πλεί σιν Κίναν μερέαν, κε με τάλο σο
ΣΣΣΔ· ίσος κε όλος διόλυ να περάνομε σιν
Κίναν, αν το νερον θε εν πλεύμενον σο δε-
κςεν τιν παραλίαν μερέαν. Το ζεβρεν ι παρα-
λία εν τεμέτερον κε το δεκςεν εν τι Κίνας.

Αετς πα υς το Μπλαγοβέστςεντςκι θα πλέομε μίαν σιν Κίναν μερέαν,
μίαν σο ΣΣΣΔ.

Πολα κερως κεν αδακα έτον πόλεμος με τιν Κίναν, το σοστον,
καθεαφτυ — πόλεμος κέτον.

Ικόνα 1

Επίκαν απάνεμον χουσιμ εκιν, κε ειμς έμνες αναναζμεν να κρού-
γοματς οπισ, κε να ιπερασιζομε τα σινόριαμον. Εμς με τιν Κίναν
έχομε κινον, σιδεροδρομικον γραμιν (ΚΒЖД). Κινέζο-Ανατολικον σιδε-
ροδρομικον γραμιν.

Κατα κε το σιμφονικον ντο έχομε με τιν Κίναν ατο τιν γραμιν
έχοματο με ίδια δικεόματα. Ι φιλίαμον με τιν Κίναν ερχίνεσεν ναμισιχα
τι καπιταλιστας: ταμερικανος, τεγκλέζος κε τι γιαπονέζος.

Ι καπιταλιστε εκσεγόρασαν τι κινέζικος γενιραλέος. Με τα χρί-
ματα τι καπιταλιστίον, οργάνοσαν πολεμικα ατριάτια κε πολα άλα πολε-
μικα χαζιρλαέματα.

Εναν αμερικανικον εφιμερίδα σιν Κίναν έγγραφτεν ότι τεμέτερον ο
Κόκινος ο στρατος ποδεν κιγαραεβ, ότι σο πρότον το χουσιμ ατο θα
ιποχορα κε το ΚΒЖД θα γίνετε σινεντέλιάν κινέζικον.

Ερχίνεσαν τα ναλιότια σεμέτερον το μέρος. Για να ιπερασιζομε
τα σινόρια, έστιλαμε τιν Οσόπαγιαν Ταλνεβοστότζναγιαν άρμιαν κε αμαν
α κινεζ γενεραλέι, ανανκάσταν να πσαλαφον ιρίνιν.

Κε ατόρα το Κ. Β. Ж. Д. κσαν κινον εν.

Τίναν να εροτο για τον πόλεμον;

Αχα έναν πεδόπον έρτε αντίκριμ κε τερίμε θελ να μαθαν, πίος
εν ατε ι άγνωστος ι γινέκα πι κάθετε κε γραφτ απαν σο τετράδιον.

— Εσι απόθεν ίσε;

Ικόνα 2

Εγο δίγατον απάντισιν κεροτόγατον.

— Πος εν τόνομα ;

— Βασιλ — Εσι αδα έσνε; — λέγατον, — όντες έτον ο πόλεμον.

— Κιαμ πυ έμνελ Τεα ελεπς; ακιν το σπιτ — τεμέτερον εν

Οχι πολλα μακρα ασο ποταμ Αργυν, έναν καλιθ εξαρόθεν σο γιαν απαν. Σο χορταρένεν το δρανιν, ντεκατακεφαλιάεν εκάθουτον ένας κορόνα κε κατ ενύνιζεν.

— Φοβερον έτον;

— Γιοκ τζάνουμ. Ολ επίγαν σα ρακάνια οπισ. Τιν νίχταν ι γινεκ κριφα επέγναν σο σπίτιατυν κε έπσεναν το πσομιν.

Εγο πα επεγνα με τιν μάναμ, οπισ καπεμίνα. Εγο αμαν ερχίνεσα να παρακαλο τον Βασιλ να ιστορίζμε, πως ερχίνεσαν το σίρσιμον κε πως επέγναν έπσεναν τιν νίχταν το πσομιν.

Ο Βασιλτς εκάτσειν σο γιάνιμ κεκα με τιν θίτσαν τεκράτνειν σο σζέρνατ, έδικεμε ταντικρινον το περβολ σιν Κίναν μερέαν κερχίνεσεν:

— Ακίνο, αντίκρι ντο φένετε — κάστρον έτονε κε σα δεκςσια μερέαν, πυ ιν τα ποχορίκια, έτον εργοστάσιον πυ έπσεναν το ρακιν — χανσσα (αετς λεν το ρακιν). Πρότι κιαρχις ι δυλία έτον αετς:

Εναν ιμέραν έρθεν έναν αερόπλανον ασεμέτερα.

Το χορίον αμον τέκσειν τιν βοίναθε ερύκσειν εκς να τερίατο.

Κε ι κινεζ σομίαν ερχίνεσαν να σίρνε απαν σαερόπλανα. Εκίνο επέτακσειν σα ρακάνια οπισ.

Αρτυχ ι κινεζ έκλοσαν τι τυφεκι τα μυντζύρια σεμας απαν. Εμιας εφέκαμε κέφιγαμε, κεκρίφταμε σα καλίδιαμον απες, κιατυ λεπτον κεφί-νανεμας να εβγένουμε αποπες.

Ικόνα 3

Αμον το κάπιος έβγενεν εν σιν στραταν εσίρναν απανατ. Ανδροπος διαβεν, — σον ανθρωπον, χτίνον, — σο χτίνον. Ακόμαν κε σα εσχιλία πα εσίρναν. Ερίαζανεμας, άμον ι κάτα τον πεντικον.

— Τέα απεκι ασο κάστρεν εσίρναν.

Εκατσαμε απες σα καλίβιαμυ, έναν ημέραν. Εθάρεσαμε προς ταλ τιν ημέραν θα στέκνε, αμαν εκιν ερχίνεσαν κιαλο ρσιρ! Ατότες όλον το χορίον τιν νίχταν έφιγεν σα ρακάνια κε σα ρίβερα να κρίφχετε. Ολίγον έτον το πσομιν κε αγλίγορα όλεν ετελέθεν.

Γιατατο κλεπισιστα ι γινεχ τιν νίχταν επίγαν κσαν σο χορίον να πζένε πσομιά.

Αρ έρθαμ εγο κε ι μάναμ πα. Επρσαμε το κεριν. Ι μάναμ ερχίνεσεν να ζυμον, κέγο, ερχίνεσα να κοβαλο κσίλα κε ναφτίνο το φυρνιν.

Αναχάπαρα — ντζιν! ελάνκεπεν το τζάμ ασο παραθιρ. Ερθεν έβρενατο το μολιβ. Ι μαναμ εφέκεν το ζυμαρ κετζάικσεν: „Εμπα σο πάτομαν αφχα! . .

Κεπρόφτασα να ταβρανέφκυμε, ακόγομε αλομιάν.

— Μπυχ! — έναν κεραμιδ ελάνκεπσεν ασο φυρνιν.

Αρ αδακα αρτυχ, εκιλίγαμ άμον κυβαρ, αφχα σο πάτομαν. Κεπρόφτασαμε να βζίνουμε το κεριν, γιατατο ι κινεζ επέρανε κε εστάθαν κε ρίρνε ρι φος απαν.

— Ντζιν! — κε κσαν επαρτσασαλαέφτεν έναν τζαμ κιάλο.

— Αχ! αφοριζμεν — εδλαστίμεσεν ι μάναμ: όλια τα τζάμια θα κατατσακόνε! Πρεπ να νεβζίνουμε το κεριν.

„Κε πως θα νεβζίνουμε; . . Ασο πάτομαν αφχα να φισας κι βζίετε—

Ικόνα 4

Ικόνα 5

κε να ρκόντε ολίγον το κιαλίς ερτε εβρίκσε το μολιβ — “ Επέρεν ι μάναμ τσόβια κε έςιρενατα σο κεριν, αμα ασο γιαν κες εδέβαν.

Επέρατο εγο, ενισσανλάεπσα έςιρα κε κσαν σο γιαν επιέν.

Τα τσόβια πετραν κιν. — Κε τα μολίβια βιζλαέβνε κε ερούκσαν τα ρσκέβια ασα ταρέσσα. Εθίμοσα εγο, ελογαρίασα προς ατιν όλια τα ρσκέβια θα χάνε, αν θα πιαν το κεριν.

Εθίμοσα. Εςιρα εκσένκα τιν κατζαν (βάλενκαν) ασο ποδαριμ κε έςκοσα κε έςιρατο σο κεριν απαν.

Σομίαν ενεβζιεν. Ασο τραπεζ απαν πιλια ειλιεν.

Αντσαχ απότε ειύλοσαν κε ι κινεζ κιάλο κέσιραν.

Εκάτσαμ ολίγον κιάλο κε εκσέβαμ ασο πάτομαν αφκα. Εκλίδοσαμε τα παραθίρια κε γιαβάσσια — γιαβάσσια έπςσαμε τον πέσσκον. Τιν νίχταν ο καπνον κι φένετε.

Κάπος, κάπος έπςσεσαμε τα πσομία απαν σα τσιλίδια κε κσαν κλεπσιστα — κλεπσιστα έφιγαμε σιν μερσαν. Σιν στράταν επένταναμε αλτς γαρίδες, εκιν-πια εβλαστίμαναν τι κινέζυς πεσίρναν κε σε κινέτερα τα φοτίας.

Καναν κεςκότοσαν σο χορίον;

— Εςκότοσαν έναν χτινον.

Εχαν έναν εβδομάδαν εμνες κριμεν, οπισ ασα ρακάνια.

Ιστερα ένκαν τεμετερ έναν κανον. Εβαλανατο τει ακιαπαν σο ρακαν κε επέραν σο κίντογριςιν, το ζαβότνατον τι ρακι. Σο ζαβοτ απαν εφάνθεν μαβιν θρύλας ςτυλαρ εκάεν το ζαβοτ κε ετινιάεν ςον αέραν.

Κεπεκι έρθαν ασο δίκεον κε τι καστρενοζατον. Εκρέμζανατο ι κινεζ κε ατυ ίζε έφιγαν.

— Τέρεν! — τέρεν, κάπιος εβγεν.

Σι Κίνας το περβολ ενίγεν το πορτόπον. Ινας κινέζος ετζίτικςεν ασιν αραμάδαν, εκσέβεν, εκατίθεν σο νερον κεκα, κε ερχίνεσεν να κατενιζ απες σο νερον κατ τσαπούτια.

Ατόρα ατυπες μόνον ι εργι ζυν, — (εργι λένε τεφτοχυς) ςιφτιαν εζίναν, ι πλύσι κε εφέρναν σεμέτερον το χορίον ρακιν, κιάλα λογις τι λογιον κοντραπάντια.

Ετελίοςεν ο Βασίλτς, ερχίνεσα να ιστορίζατον εγο για το Δενινγρατ κε για τι Δενινγρατι τα πεδία.

Οςπυτα εγο ιστορίζατον, ο κινέζον σιν Κίναν εκατέντςεν το τζια-πυτ κε εγέντον άφαντος:

Ελύςταν κε ι γινεχ κε έφιγαν κελιν.

Σεμέτερα μερέαν ο υρανον ερχίνεσεν να ςκοτινεθ σιν Κίνιν μερέαν εφότακςεν έναν άςτρον.

Το Αργυν τρεςς τζιπ κιμιζμένα.

Κε ι κορόνα επέταχσεν κε επίγεν να μεν το θράδον απεχι σο με-
ρος σα σινόρια. Κε ι πέρδιχα σιν Κίναν μερέαν ερλίνεσεν να κραζ.

„Ερθεν ο κερσ τι ίπνονος. Ερθεν ο κερσν τι ίπνονος“
Επίγαμε κερμς με τον Βασιλ σο σπιτ.

ΤΟ ΠΑΧΑΡ

Ερχιαντιαν το προι — πριν τάστρια να θζιουνταν εσσίρικσεν το
„Παχαρ“ Εσκόθα επίγα σο παπορ να πέρο πιλετ. Εσύμοσα υς το λιμαν
Σσιν παραλίαν έστεκεν έναν μπάρζζιαν „Τύλα“ κε σατο οπισ το μικρον
το παπορόπον „Παχαρ„

Ικόνα 7

Με τα τζυβάλια απαν σομίατυν, τρέχνε ι φορτοτε ασο παπορ
σιν μπάρζζαν.

Συμόνο τζιπ συμα. Αναχάπαρα φένετε ίνας παγρανίτσνικος ετικλι-
έφτεν έμπριαμ, κε εροτάμε:

— Εσι γραζζιάνκα απόθεν ίσε; Κε σο γαις δεμένον έναν ιχνιλιάτ-
κον (ιςτζείκα) σςκιλιν, με το μυντςύρναθε εμέτρεσεν όλεν το πόιμ.

Ασο κυμύλ τα σαχία οπισ πα με το τυφεκ εφάνθεν, ίνας στραζζνικος.

Ιπατς εγο απόθεν ίμε, κε πυ θέλο να πάγο.

Πρεπ να περτσ πρόπυσκ ασον κομεντάντον, χορις ατο σο παπορ
κιαφίνε καναν. Το εκσωτερικον εν γιαν-γίανα.

Το „Πάχαρ“ εν τζιπ μικρον παπορ λες εσι κε κάτερ. Ι „Τύλα“
άμον γινέκα εμπόρου — τρανέσα κε πασσιμέντσα.

Ταμπάρια τι „Τύλας“ ανιχτα ιν κιαπεκιαπες κσεφορτόνε τα τζι-
βάλια κε τι μηχανις τα κομάτια. Δαλίας, τζαίματα. Σόλια τεκες. Εγνε-
φίεν κε το κινέζικον το περβολ.

Ενίγεν το πορτόπον, έβγρεσεν ίνας κινέζος κε τερι το παπορ. Ιστε-
ρα εκσέβεν ίνας κιάλο κινέζος, εκάτσεν κύτζυρα κε εκάρφοσεν κιατος το
μάτιατ σο παπορ.

Μετα κάμποσον κερον, ίνας αλος κινέζος, ασπρα φορεμένος.

Σο δεκσεν το εσέρνατ εκράτνεν αλογυ υραδ κε εχάτεβεν τα μίας.
Μίαν σα δεκσια ελάιζενατο, μίαν σα ζεθρια.

Ι όρα διο ίπεν κε το „Παχαρ“ κεκσεφορτόθεν. Αετς ονταν τερίσα-
το μικρον παπορόπον εν, αμαν τιν παραλίαν όλεν ετςσίλιακσεν με το-
φορτίον.

Σα δεκσσια μερέαν στέκνε τρία μολοτίλκας τρανα σκύρα.

Ολίγον μακρα στέκνε τα κοτάνια, εθαρικς προς έναν σιριν πεδία
κυμυλιαμένα:

Ολίγον άλαργα, τςσιβάλια γομάτα ζάχαριν κε ολίγον σο γιαν τρανα γιά-
σσια εθορικς κε εκσκόθαν σα ποδαρομίτιατυν απαν, χορικς άλο τράχτορια ιν.

Διπλα έσαν τέναν σάλο απαν κυμυλιαζμένα
θένσκι σκαμνία, κε αποπικς κσαν γιάσσια όπου
απαν έτον γραμένον. „Προσεχτικα απες σα γιά-
σσια χιμικα εσκέβια ιν“.

Κε αχα κυβαλυν φίλα τενεκεν να τζιλιά-
ζνε τα στεδοτα. Ατόρα πολα σπίτια χτίγουνταν για
τεργάτας κε τι ιπάλιλυς.

Σεμέτερον τιν παραλίαν μερέαν αλ αν πά-
γνε κιαλ κα. Γομάτον λαοσ. Ι χορετ ένκαν να
πυλυν: εβα, γάλαν κε άλα φαιστικα.

Τα πεδία πα γιροκλόσκυν ατυκεσ.

Τάλογα στέκνε γοσσεμένα σαπαδάδες, έτιμα
να κυβαλυν τα φορτία.

Σίτια γιροκλόθνε το κιφαλ κε με τυράδια-
τυν χατέβνε τα μίας.

Τα χτίνια κε τα μυχτερα πάγνε ασέναν τιν άκραν σάλο.

Αδχ σο καλαπαλυχ απες τα σπυργίτια πα εκσυχ κέσαν.

Έναν σακιν ετσερίεν, εκσσιέν το κοκιν, ερύκσαν απαν τα σπυργίτια
εμ τεμέτερα εμ τεκσοτερικυ. Τα πυλία κι τερυν ρυσικου κε κινέζικον,
τρόγνε, τινος το χατιρ πα κι χαλάνε κε ταλινος πα.

Ερθεν οπσεζνέσα ι κορόνα, πέμνεν σιν Κίναν, θελ κιατε να κυδιζ
κοκόπα.

Αναχάπαρα έρθεν έναν αφοτοκίνιτον ασο Νερτζεβοτ με τιν ατμι-
νιστράτσιαν, έρθαν να τερυν το φορτίον. Ερχίνεσεν εσαματα λαλίας, ολ
ετοπλαέφταν να τερυν ταφοτοκίνιτον, τσίνκι, πολα κερον κεν ασ τεφανερόθεν,
πρότιν φοραν αδακεσ ατο ι μηχανι.

Ικονα 8

Ι χορετ εφέκαν κειν τα φαιστικατουν κέτρεκσαν να τερυν το θάμαν.
Το „Παχαρ“ ετελίοσεν το κσεφόρτομαν κερχίνεσεν να φορτύτε.
Αντι μασσίνας κε ζάχαριν εκοβαλίωσαν με το παπορ τσευβάλια με τα
κοκία κε ιλαφ.

Σιφτιαν για τιν ανταλαγιν τιπραματίον ανάμεσα σο χορίον κε
σιν πολιτιάν μόνον σα εφιμερίδας εδέβαζατο. Κι ατόρα με το μάτιαμ
ελέπο προς ι πολιτία αλαζ με το χορίον τεμπορέματα.

Κε σιν Κίναν ισιχία. Ι δρακ κίνταν χορις να λαίσκυνταν, ι κινεζ
πα κάθυταν κώτζιρα συμα σα πορτόπα λες κε πρσιν κέχνε κε ι περδία
πα αλο κι τζαιζ ίσοσ ατε πα επέτακσεν σεμασ μερέαν.

Ετελίωσεν το φορτίον, μεμιασ εδόχτεν το πρότον το σσίριγμαν.

Ι νάφτ εταβρανέφταν, το σανιδ πρεπ να σκύτε, ι άνκισα να σκύτε,
μιαερ ολίγα δυλίασ ιν να γίνταν.

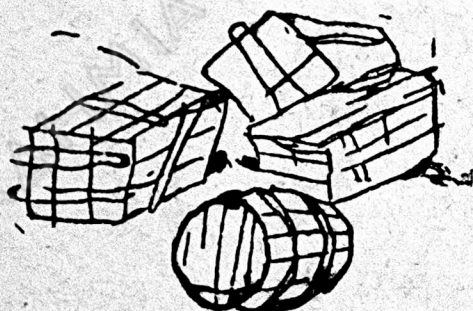
Δέφτερον σσίριγμαν.

Επέμνεν το τελεφετέον φορτίον, κυβαλυν , έναν άλογον
ατο φογάτε να πατι απαν σο σανιδ, τινιαζ το τιάθε, φτίρ-
κετε, αμα πατι κε πάι απαν σο πάτομαν τι μπάρζζιασ.

Τα σιδερένα τα πέταλα, χτιπυν άμον κοδόνια—Τσακ!
Τσακ!

Ετρεκσεν ο Βασιλτς ναποχερετίζμε.

— Το βιβλίον μιανασπάλτς στίλομει! — κρύγιατο

Ικ. 9

Ικόνα 10

σο νουμ.

Τρίτον σσίριγμαν. Εφίγεν ο Βασιλτς.

— Δοσ τάκρας! — τζαιζ ο καπιτάνον.

— Ετίμασαν τα γάντσαζ! — επεκιμ εγίρτσεν σον σολίνανατ κεκα
κε επρόστακσεν τον μηχανικον.

— Γιαβάσσια.

Το „Παχαρ“ εσπίχτεν, επέρεν ολίγον νιαφιασ κεςίρθεν ασιν
παραλιάν.

Το ρεσκινιν ντο έτον δεμέμον σιν μπάρζζιαν ερχίνεσεν να τιντότε· ετεντόθεν — ετειτόθεν κειπεκι εκρεμίεν σιν θάλασαν κε έσιρεν τιν „Τύλαν“ αποπισ σο „Παχαρ“.

Το ποταμ Αργυν — στενον με τα ζόρια κλόσσκετε το „Παχαρ“ με τιν μπάρζζιαν. Οντες εκλόσκυτον το παπορ, ι Κίνα έτον τζιπ γιαν, γιανα. Τερο ασο περβολ απαν, ελέπο μικρα καλίθια τι κινεζίον κιάλο τιδεν.

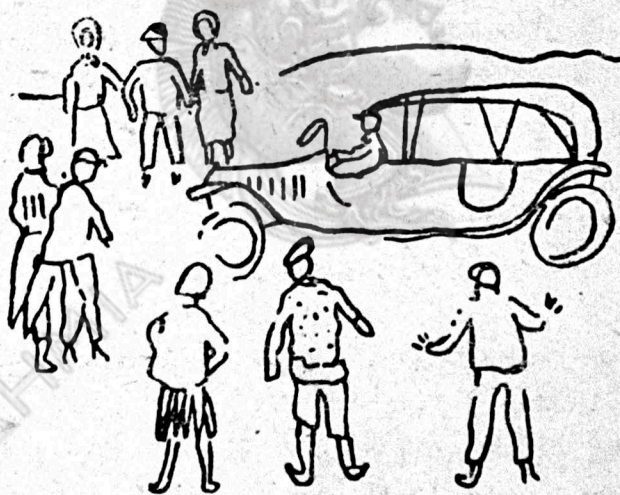
Ι κινεζ εκσακολουθον να κάθονταν κσαν κύτζιρα κε να τερύνεμας.

Ερχίνεσεν να κλόσσκετε ι „Τύλα“ άμα ατόσον ζόρια, αι θα εντύνεν ει ζαγρανίτσαν.

Αμα το παπορ εσπίχτεν κε εσζιρικσεν.

— Ατόρα θα πάγο! Ατόρα θα πάγο!

Εσιρεν τιν „Τύλαν“ — ι „Τύλα“ εγίρτσεν το μιτίνατς ασα σίνορα τι Κίνας κε επροχόρικαμε παρακάτο απαν σο Αργυν ανάμεσα σιν Κίναν κε σο ΣΣΣΔ.

Ιχόνα 11

ΕΝΑΝ ΚΟΜΑΤ ΑΣΙΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ

Οσπυτα το „Πάχαρ“ χτιπα το νερον με τα τιακίριαθε — με το δεκσεν σιν Κίναν κε με το ζεθρεν σεμέτερη, ας ιστορίζοσας ποσ ερύκσαν ι ροσαντ σιν Ζαπαικάλιαν κε ποσ ατο εγέντον τεμέτερον.

Ατο εγέντον 400 χρόνια εμπροστα, σον κερων πυ εδασίλεθεν ο βασιλέας Ιβαν Γρόζνι, — ο οπίος έτον πολα χαιντς.

Το μέρος ατο, έλεγανατο Νταύρια. Εζίναν αδα νταύρι, τουνγύσι κε μπουριάτι.

Ατο το μέρος εδρίετε σιν Σιβιρίαν οπισ ασο λιμνιν — Μπαικαλ.

Ασόλον πρότι ατυ επίγαν ι εμπ.ρ. Ατιν νια εσχότοναν, νια εχά-
λαναν — μό ον εκόμποναν τι γερλίδες τι γάτικυς. Εδίναν τι ταταρτς τε
Σιβιρίας τεφτενον ταλας κε επέρναν απατυνυς ακριβα γυναρικα. Κε σιν
Σιβιρίαν εβρίυνταν γυναρικα, άμα ντο γυναρικα. σαμύρι, κυνίτσα, πέλλα
κε πόπρ.

Ι Σιβιρία όλεν γεμάτον. Ας εμπορτς κίστερα έρθαν ι κοζακ. Κο-
ζακ εν τατάρικον λόγον. Ρύσικα σιμεν ελέφτερον άνθροπιν, παλικαρ,
χρισ χόμαν κ θιον. Κεθέλεσαν ι κοζάκ να κλίθνε κιφαλ σον τσάρου
κε τι βοεβότυς κε γιατατο έρθαν σιν Σιβιρίαν νααρέβνε ελέφτερα χόμα-
τα όπου θα επορυν κε ζυν καλίον.

Τεμον ο προπάπον πα ασον τιατιαμ μερέαν κοζάκο; ετον. Ι κοζακ
αστέρθαν σιν Ζαπαικάλιαν εν πολα κερως, επίναν δύλεπσιν οσαν φιλακά-
τορι κε εκαταγίνυσαν με το νικοχιρίον.

Εμαθεν ο Τσάρου για τα νέα τα χόματα όπου ζι λαος πυ κανίναν
κι πιραζ, ταταρ κε τυγγυς κε έστιλεν ατυ τι βοεβότυσατ να σερέβνε γιασακ.

Για:ακ πα τατάρικον λόγο; εν ρύσικα θαιπι φόρος.

Εχιροτέρεπσεν ι κατάσταςι τι τυγγυσιόν κε ταταρίον. Ι δύλ τι τσάρου
εχάλαναν τα τσιατίριατυν, επέρναν το βιον, το βρίμον κίντιαν ίχαν.

Εδοκίμασαν ι Ταταρ να πολεμυν αμα τασκιαρ τι Τσαρου ετον δινατον.

Εφεθαν ι ταταρ απες, κιαλαπες οπισ ασο Παικαλ κε το Αργυν, σιν
Νταύ, ιαν, ι ρυσαντ πα αποπίσατυν.

Αμα ι ρυσαντ τιν στράταν κεκσεραν κε ολον τον κερων σα ποτάμια
απαν επέγγαν.

Εσύμοναν ζέναν ποταμ κεκα, εστεκαν, έχτιζαν καίκια κε επέραναν
αζέναν το ποταμ σάλο. Επέγγαν υστα εκθαλας τι ποταμι κε εκεκα εσσίμαζαν.

Αετς πα έχτιζαν το Βερχνεύτινσκι απαν σο ποταμ.

Αετς πα το νερον ενκεν τι ρυσαντς ατυκες.

Το νερον ολτς κε όλια κυβαλι. Για τεκίνο το ίδιον εν τσοβ με τα,
μερμίκας, γιαχουτ καικ με τι βοεβοδυς.

Ι τυγγυς κιαδακες εβραν τιν πελιάνατυν ασι ρυσαντς.

Ι κοζακ πολα φορας επίναν πύντια εναντίον σι βοεβόδυς.

Ασατιντς ο τόπος ετον άγγρεν. Εβρικαν έναν κατάλιλον μέρος ι κα-
ζακ εγόνεθαν ατυ κε εσπερναν κοχία.

Ι τυγγυς οσόν εσαν χολιαζμεν ασι ρυσαντς, έκαφταν το κοχίνατυν
κε έφεθαν.

Ι καζακ εσίρναν τον λιμον κε κσαν επέναν οπισ σι βοεβοδυς ασι
επεμίγαν ζοντανι.

Ερθαν υς το ποταμ Αργυν,

Αδακα πα έτον αλο λαος - ι μονγολ.

Ατιν πα έταν δυνατον μιλετ κε επέρναν ασι τυνγούς κε τι μπουριατ: γιασακ.

Αρτυκ ερχίνεσαν να ταβίζνε - τι Ρουσίας ο τσάρου κε τι Μονγολίας
α μπογιτχαν για τα φόρους! πιος πρεπ να περ φόρους κε πυ κεκα να σταμπόνε
τα ζινόρια.

Τελεφτέα έρθαν εσιφόνεσαν να λογαριάζνε τα ζινόρια το ποταμ Αργυν.

Αρ αδακα αρτυκ ι ρουσαντ ι εμπορ κε ι βοεβότ εστάθαν, εκι μερέαν
να επέγναν κεγίνυτον. Έστεσαν ι βοεβότι τα καρακόλια τι κοζακίον απαν σα
ζινόρια, εστοσεέδνε το γερλιν το λαον.

Έγερυν ι μπουριατ κε ι τυνγος, σα εσύπασατον γε σα εσαπκασατον έχνε
μαλαμάτενια κε ασιμένα στολίδια. Θαιπι ζιν νταύλιαν εβρίετε μάλαμαν
κε ασιμ.

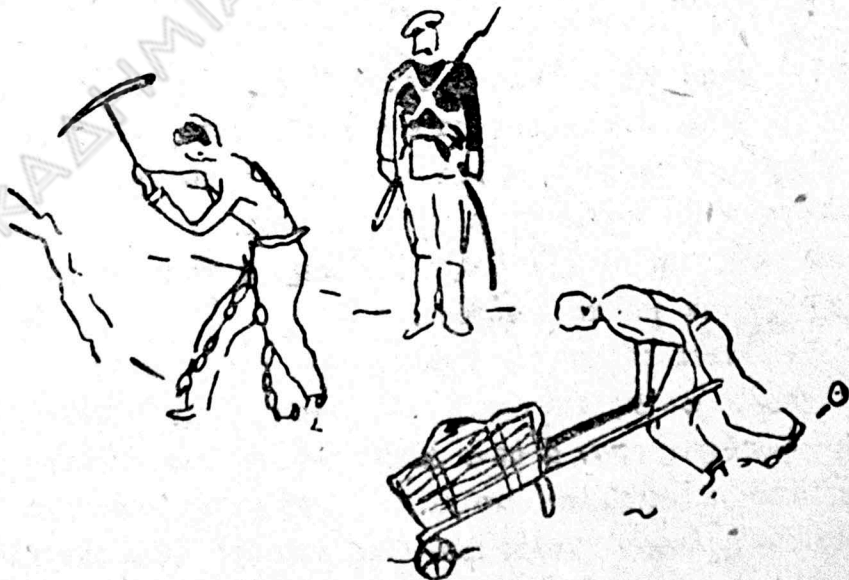
Παρακαλυν αρτυκ ι βοεβότι τι μπουριατς να λεν τον τόπον τι μάλα-
ματι αμα εκιν έστεσαν ινατ κε κίπανατο.

Τον τόπου έβρανα με τιν μαχαναν.

Έναν ίδος θερίν ζιν Ζιβιρίαν ζυρικ με ταχτάλεμαναθε ζιρ εκς ίντικν
ερτε ριάστια. Αρ σατινεθι το τριπιν κεκαέρθεν ριάστια το χρισον, κιαετς
πα ι ρουσαντ έβραν το μέροσαθες.

Έχτισαν τι τσάρυ ι βοεβότ ζαβότια αμα να δυλέβιατα κανις κεν.

Ρουσαντ εταν ολιγ κε εκιν πα ολ εμπορ κε κοζάκι.

Ικόνα 12

Ζατι ο έμπορον να δυλεβ κιθελ: εκίνος έμαθεν κέρδια να χτυπιζ
κε ο κοζάκον αγαπα το χόμαν κε τελέφθερον τι ζοιν κεπορι να χαν.

Ενόντσαν ο τσάρον κε έβρεν το μινκιν να ετιλ σιν Ζαπαικάλιαν να δυλέθνε σα ζαβότια, ολτσ τι καταδικαζμεντς: εκιν πεθόγνε αντίκρι σον τσάρον, πεφταν απεργίας, πυ φέθνε ασον πομέσττικον κε πι κιδίνε φόρυς. Σον κερων πυ εδασίλεθεν ι Εκκατερίνι, επίκεν πόντ ο Εμελιαν Πυγατζοβ. Ατον εκσότοσαν κε κάπιωσ πα κοζάκωσ έστιλαν σιν Ζαπαικάλιαν. Σεκίνο κσαν σον κερων ι πομέσττικι έστιλαν 500 ικογένιασ χορετς σο Ναρτζζαβοτ.

Τιναν εκσίριζαν σα ρεκρύτια, εκιντς πα σιν Ζαπαικάλιαν εστίλναν. Αρζαετς ερύκσεν κε τεμον ο προπάπομ σιν Ζαπαικάλιαν.

Ο προπάπομ έτον κρεπαστνώις χορέτεσ.

Εναν ιμέραν ο πομέσττικον, έστιλενατον να περ κε πάι σιν πολιτίαν κάμπωσυσ νεοσίλεχτυσ- (τσίνκι) κε ίνας ασατιντς έφιεν. Εία ατο ο πομέσττικον έστιλεν κε τον προπάπομ σιν Ζαπαικάλιαν.

Τι καταδικαζμεντς εδίοχαν σιν Σιβιρίαν, απο 3-4 χρόνια-ζιτι ιμισι επεθάναν σιν εστράταν: ασον λιμον, ασον κρίον κε ασαρόστιασ.

Ι ζοι πολα βαριν έτον σιν Σιβιρίαν, ασα τζυτύχια αφκα κεςκύσαν ι καταδικαζμεν.

Ικόνα 13

Αετς περιγραφτ τιν ζοίνατ ίνας καταδικαζμένωσ

— Σο κατσίνεμυν, επίναν νισσαν τον λόγον „Κλέφτς“. Τα γράματα ετσίλιαζαν όλον το κατσίνεμυν. Τιμσα τα γράματα σο κατσίνεμυν απαν έκαφταν, έναν γραμαν σέναν το μάγλον κε τάλο σάλο.

Το σοστον εκράτνανεμασ άμον ζα.

Ανθρωπον ίσοσ ασο εκσανάνκισ έρθην σάικον περίστιασιν να κλεφτ κια-τεν για όλον τιν ζοίνατ έβαφαν ταμυαν σον πρόσωποναι.

— Κρού σο νυμ — έμνε εγο εφτα χρονον.

Ερθαμε σο Νερτζζαβοτ-σι πάπονος. Σι πάπονοσιμ έζινεν ίνας ζα ιφς
σαρις γέρος.

Αμα κε ίδατον επάτεσα κειζάικσα:

— Μάνα!.. τέρεν ίνας θίος με το αλφάβιτον.

— Μι τζαις, λείμε ι μάναμ κε ζίρμε ασο μανικ.

Σο κατσειν κε ζα μάγλα τι γέρονος έσαν γερανέα γράματα: σο κατσειν
„Ε“ ,ζέναν το μάγλον «Κ» ζάλο «Φ». Τα γράματα έσαν γερανέ
το μάβρον ο ζυφρομένον ο πρόσποσατ κι τζυπόνιατα. Μικρέσα έμνε ατό-
τε κε όλια ειθέλνα να έκζερα. Ολον ερότανα τι μάναμ.

Ορία εροτάσατον έλεεμε ι μάναμ — κι γίνετε. Αμα γιατι κι γίν ετ
κέλεγεμε.

Αρ ερίασα εγο μίαν τον γέρον κε ερότεσατον.

— Θίο γιατι ιν ζον πρόσποσ ατα τα γράματα. Βαριν έρθεν ο
λόγοσιμ τον γέρον — φένετε εντόκαν σο νύνατ τα παλεα, ανεστένακσεν, κε
τιδεν κιπεν. Εγο μικρέσα εμ ατότε κε κεγρίκανα. Ιστερος ι γιτόντσα ι
Ανυςκα ίπεμε τιν ζιμασίαν τι γραματι.

Ατα τα τρία γράματα ίπεμε ζιμένε „Εκζόριστος-κατέργυ-φιγάδας“
Αετς τανθροπς εκαταφρόναναν.

Σο Ζαρεντόι, Καδαι, Κυντυμαρ κε Γόρνι, έχτιζαν τρανα φιλακας
κε εγόμονατα-ασι άδικα καταδικαζμεντς. Τι ντεκαπρίστας πεθέλναν να
εκατιβαζαν τον τζάρον, ατιντς πα ατου ζα φιλακας έστιλαν! Κρού σο νυμ
έναν ιστορία το ιστορτζεμε ι καλομάναμ.

Ετον κορτζόπον ατότες. Εζινεν σο Ζερναστ με τι γονέισατς. Ινας
ασι ντεκαπρίστας, ο κνιάζον Τρυπετςκοι, έρχυτον σεκινέτερα, εγονύςσεβεν,
έχτιζεν πεγνίδια κε ζιχνα πα έτροεν μετεκίντς.

Αλ πα έρχυσαν αμα ατον παραπαν εφιλακσεν σο νύνατς. επιδι
επίνετατεν κύκλας, ζςχιλόπα ασο κσίλον. Ι καλομάναμ ίςσεν αδελφον κο-
ζάκον ατος πα σιν φιλακιν εκάθυτον επιδι εζέρεπσεν έναν ιμέραν, ολτς
τι κοζάκυσ κε έςκοσεν πυντ, αντίκρι σι βοεβότυς. Αρ γιατατο εφιλάκο-
σανατον.

Αετς πα το Ζαπαικάλιε εγέντον τεμέτερον. Ερθεν ι επανάστασι ολ
επίραν ελεφετερίαν. Ατόρα ι ζοι αδακες διαφορετικον εν. Χτιζνε ζαβότια,
κοβαλυν μιχανας. Τα φιλακας μετατρέπνατα σε οπςσεζζίτιας για τερ-
γάτας, σε κλύπια, σε μαγερία. Ατόρα ι μπυριατ ζυν καλα κε ίσιχα σο
χόμανατον.

Το χόμανατον ονομάζοντο Μπουριάτια κε εναφτόνομον δημοκρατίαν
συμα σα Παικαλ με προτέδυσαν το Βερχνεύτιντσχ όπυ εμπροστα ι βοε-
βότι ίχαν τα φιλακάσατον. — Γεα... εφάνθεν κε έναν χορίον σεμέτερον
το μέρος.

Το „Παχαρ“ εσσίρικσεν κι αηλιγορι.

— Ατόρα — συμο...νο ! Ατόρα συμό-νο.

ΕΤΑΥΤΕΦΤΕΝ ΤΟΡΤΙΚΙ ΙΚΟΓΕΝΙΑ

Πάμε κε πάμε σο Αργυν απαν.

Κάδυμε σιν πύτχαν τι τιμονικεκα σαπην το μέρος τι παπορι. Αναχά-
πορα κατς ε ζάικσεν.

— Ορτιάκια ! Ορτιακια !..

Ετρεκσα σο κατάστρομαν κε τερο. Ετζαρακολέφταν τορτιακια. Εμπρο-
στα ι μάνα τορτιακι. κε αποπίσαθε πέντε μικρα ορτιακόπα.

Κρυν σον αέραν με τα φτερα, κε με τα ποδάρια σο νερο, κε να
πετυν κεπυρυν. Τζαπαλαέβνε αδα κιακι κε σο νύνατον πα κέρτε να
ζυλίγυν ολίγον σιν Κίναν μερέαν κε κρίφκυνταν σιν παραλιαν.

Τορτιακ πάι σο σινορ απαν.

Τορτιακόπα ζορλαέβνε, αμα επέμναν ασιν μάνανατον οπισ.

Τέναν τορτιακόπον τζιπ οπισ επέμνεν, ελεπ τεμέτερον το παπορ
αχπαράετε σομίαν θυτα σο νερον κρίφκετε. Αετς εφτάγνε πάντα όνταν
θέλνε να γλιτόνε ασον τυςσμάνον

Αναμένο, καλοτερο το νερον. - Διαβεν πολα κερσ κι φένετε τορ-
τιακόπον — νυνίζο γιαμ εφυρκίεν.

— Αχα τοχα ! — ετζάικσεν ίνας σο γιάνιμ κεκα.

Τορτιακόπον εκσένκεν το κιφάλναθε, κιαμονντο ίδεμας, εντόκεν τα
γόναταθε κε κικσερ πυ να πάι. Εχασεν τό κυδύκναθε κε τερι.

Ι μάναθε κωιζιατο. Ο πιλότον (λότςμαν) αναστένικσεν.

— Θα γλίνοματο τάχαρον ! Εγο τζαίζο

— Κεσι !.. Κεσι ; κε χτιπο τα σσέριαμ να φεθ σο γιαν.

Τορτιακόπον εβότεπσεν μιαν κιάλο κε κσαν εκσέβεν εκς.

Ατόρα φένετε τζιπ καλα ι γύλαθε, κίτρινον, το σόμαναθε μάβρον,
εκλόστεν σο ΣΣΣΔ μερέαν. Κωιζ τι μάναναθε: άμα ι μάναθε κι φένετε.

Κε το παπορ συμον, σσιριζ χτ. θα γλίνιατο.

Εβότεσεν αλομίαν, τι κάχυ. Εντόκεν σο γυμ.

Το κιφαλ έκριπσεν απες σο νερον κε τυράδναθε τευτελιζ σον αέραν.
Τα ποδαρόπαθε τάράζνε το γυμ κε το κιφάλναθε κρίφτιατο σο νερον απες.

Ασον φόβοναθε ετςὸποςεν το μάτια.

Τορτιακ εντόκεν τα φτεράθε κεπέτακσεν σιν καγιαν οπισ.

— Εφέκεν τα πεδόπατς! — φονάξο τον πιλόταν.

— Πίσον υπομονιν μι κατιγοράσατεν — απαντα εκίνος. Τορτιακό-
πον εβύτοσεν σα γύμια, τοματόπαθε εγομύθην τσαμύρια κιάλο τεπίεν
κέλεπεν..

Ατυ σι στιγμιν έρθεν έναν ταλγα νερι ασο παπορ εντόκενατο κε
έσιρενατο εκς σιν παραλίαν τι ΣΣΣΔ. Ετζιρακχλέφτην αθα κιακι τα
καιμένα τορτιακόπα. Έναν σιν Κίναν ερύκσεν, αλο σο ΣΣΣΔ ιμισι επέμναν
σο σπιτ αλ εγένταν μεταναστάτες.

— Τερέστε, τερέσ'ε — δικνίζμε ο πιλότάς — τορτιακίον ι μάνα εκλό-
στεν οπισ. Τορτιακ εκλόστεν σεμας μερέαν κε πετα χαμελα. Αραεβ τα
πεδόπατς σο εκσοτερικον.

Τέναν ασιν Κίναν θα τζαιζ

— Μάνα! ταλο ασο ΣΣΣΔ. Ατόπα καλον εν, ζαγρηνίτσιν πασσι-
πόρτια κι χριάσκυνταν.

ΤΟ ΔΙΗΓΙΜΑΝ ΤΙ ΠΙΛΟΤΥ

Εγένταν δύο ιμέρες ας το ταξιδέδομε σο Αργον απαν.

Τεμέτερον ι παραλια εφθιμον.

Τζαίρια — τζαίρια κε σα τζαίρια ι χορετ θερίζνε τα χορτάρια
Αχα κέναν χορίον, σεμα σα καλίβια παχτζάδες. Ασι παχτζάδες τζιτιζ κε
τερι ι ζίμισσα, κε κοκινιζ ι παπαρόνα.

Τα πεδία τι χορι τρέχνε σο ποταμ σιν απαντίεμνον. Συμόνομε σιν
παραλίαν, πέρομε τζιβάλια κοκιν, πασαζζίρτς — κε κσαν πάμε πα-
ρακάτο.

Σιν Κίναν μερέαν ι όπισ λιπιτερον: νια χαρα κε νια λαλίας.

Ολον κιαγιάδες κε κάπυ κάπυ κάμποσα καλίβια οπισ σο σεκιζμένον
το περβολ, χορις να ελεπς κανέναν άνθρωπον.

Εγο θαμάγομε — Για'ι τι κινεζιον τι καλίβια, ιν κριμένα σο
περβολ οπισ;

— Επιδι ι κινεζ ατυκα έναν πακάλικον μόνον ίχαν, — λείμε ο
πιλότας, — επσεναν το ρακιν κε ι κοντραπαντιστ εκυβάλνανατο σεμέ-
τερα τα χορία.

Ιντιαν εγαζάνεβαν ι ρυσαντ ι χορετ ολεν σα ρακία εδίνατατα τι
κι έζυς. Αραετς-πα τάνκς-μανκς επίκανατς.

Αδακα πα εγέντονε πόλεμος. Ετιχένεν, — ετακζίδεδαμε, αλομίαν
έκσαμε σιρ:ίματα εμ απεμπρι εσίρναν εμ αποπισ.

Παρακαλο τον πιλότον να ιστορίζματο νιχου-τριχου.

Ο πιλότον ετέρεσεν εμπροστα, εζύλτσεν ελαφρα το τιακιρ κε ερχή-
νεσεν να ιστοριζ:

— Οπέρτς το καλοκερ εθοράκο:αμε το „Παχαρ“ — Γίρο-γίρο έδα-
λαμε τενεκες φίλα για να μι τριπένατο τα κυρσίμια.

Επέγναμε μιαν απαδακες· εκατίβα ασο ρασσιν κε σομίαν ντο τερο, ι
κινεζ εχτάλεψαν κεςκόθαν σακόπια κιαπεκιαπες έκαρρσιλάεψαν απάνεμυ
τι τυφεκι τα μυντσύρια.

— Ντο ναφτάμε. Οπισ να πας κι γίνετε κε εμπροστα το ίδιον.
Εκρίφταμε σα σιδέρτα οπισ κε εφέκαμε το παπορ αντίκρι σα τυφέκια.

Το πλόιμον το νερον ολον σιν Κίναν κες σπίχκετε.

Εδιάλεξαν το μέρος. Πλέομε τζιπ συμάτυν.

Αναχάπαρα τερο άπσιμον — ζζι — ζζι-ι-ι εσσίρικσεν το πρότον
το κυρσσυμ

Ντζιν! .. εντόκεν έναν άλο κυρσσυμ ίσα σο σιδερον.

Ο καπιτανον εδόκεν τιν προσταγιν.

— Αλίγοροννχοτ!

Εγο να κρίφκυμε κι γίνετε. Αν αφίνο το τεμον το παπορ θα πάι
σιν Κίναν, κε ι κινεζ πα ντο θέλνε ζατι

— ζζι — ζζι! ..

— Ντζιν! ..

Ερθαμε τζιπ συμα.

Αχύγο προς τζαίζνε ι κινέζι, το κιράλιμ κεβγάλο, κρατο το τεμον
εφτάγο ζορ νεβγένο ασο σιχλιατ. Το πλόιμον το νερον εκλόστειν σεμας μερέαν.

Τα μολίβια ζιζλαέβνε. Το „Παχαρ“ αμαν εκρίφτειν σο ακροτίριον
οπισ. Εστάθαν τα μολίβια.

Εκσένκα το κιράλιμ κετέρεσα .. Ας ακοπια εκαν εκσίντα νοματι
εκσέβαν κεντοκανατο σα ρασσία.

Ο πιλότον εστάθειν. Το „Παχαρ“ εσιριζ κε λεί. Κε ντό ίροας ίμει!
Ντό ίροας!

Κεκλός·εν ασιν Κίναν σο Σ.Σ.Σ.Δ.

ΤΟ ΠΑΠΟΡ ΕΝΤΟΚΕΝ ΕΚΣ

Τρεσσ το ποταμ Αργον ανάμεσα σα δύο τρανα κράτι. Κε ατο το
ποταμ εν στενον κε άβηθον. Τέναν τιν κσέραν (мель) κε διαβεντς,
τερικς κε υζζε πρεπ να εριαγς ασάλο· κε το κριότερον για τιν „Τυλαν“
υλ εφογύσαν. Α!α! .. αλέναν κσέρα.

Ο καπιτάνον λέει, ότι ατο ι κσέρα εν τζιπ το φοβερον επιδι απλότε ασο Σ.Σ.Σ.Δ. υς τιν Κίναν.

Εξόμοσαμε...

Το „Πάχαρ“ ελίφτασεν το χοτ κεστάθεν.

— Τρια ίμς! — φωναζ ο φωτ-εστοκστιχ, κε κσαν ειρ το εσειτ σο νερον. — Τρία!

Αναχάπαρα εκσέβεν έναν εσαματαν ει παπορι τον κόλον. Ετρε-κσα σο κατάστρομαν κε τερο, σο νερον φένετε ο πιθμένας τι ποταμι. Το „Πάχαρ“ τζαπαλαεβ απαν σα τζαύλια τι ποταμι — Τρία

Το „Παχαρ“ ελίφτασεν τὸ χοτ, ι μπάρτζα α!.. α!.. Θα έρτε χρui σιν πριμνι τι παπορι.

— Τρια ιμς! χαρόμενα φωναζ ο νάφτις.

Το παπορ εκσέβεν. Επέμνεν ι „Τύλα“.

Απαν σιν „Τύλαν“ ο τιμονιέρις ζυλιζ κιαποζυλιζ το τιακιρ, σιν Κί-ναν θελ να κολιέτε.

Το „Πάχαρ“ εσειριζ, ζορλαέφκετε. Εκλόστεν ι „Τύλα“ σιν Κίναν μερέαν. Τερόμε — ετεντόθεν το εσκινιν. Εκάτσην ι „Τύλα“ σιν κσέραν κε κιαφιν το „Πάχαρ“ πα να παι.

Απαν σιν „Τύλαν“ κε σο „Πάχαρ“, τζαίζνε κε κούζνε.

— Σίρον ταγκιέτρια.

Το „Πάχαρ“ ζορλαέφκετε άμον μπαστα! Εκάτσην ι „Τύλα“ σιν μέσεν τι Αργον με το μιτιν σιν Κίναν κε τιν πρι-μνι σο ΣΣΣΔ.

Εσχιμάτισεν ένα γεφιρ — έβζισεν τα σινόρια αναμετακσι σα δύο κράτι.

Ατόρα νια θίζυς κε νια εκσοτερικα πα-εσιπόρτια, δέβα μισαφιρτς ασο ΣΣΣΔ σιν Κίναν. Δι νοματ κινεζ σο ποταμάκρεν σπςάρια πιάνε, τερόνεμας κε γε-λυν, — τζαίζνε ρουσιχα — Κι θελ να πάι.

Ο καπιτάνον — εντράπεν σεκιντς κεκα κε εφόνακσην τι νάφτας, να εκόνε τι άνκιραν.

Εκατιβασαν ι νάφτε το χαικ με τιν άνκιραν ασιν „Τύλαν“ κε ερ-θαν σεμας.

Επίγαν εκαν 10 σάζνας, εκατιβασαν τιν άνκιραν σο νερον, κε ι νάφτε εκλόσταν οπισ.

— Ετιμαέτεν — εφόνακσην ο καπιτάνον τιν „Τύλαν“ Ι νάφτε εχαζιρ-λάεπσαν τα συρόγια, αλ ερχίνεσαν κε είρνε σο εσκι ιν τι άνκιρας, σο „Πάχαρ“.

Ικόνα 14

Αγλίγορον χοσι! — Εφόνακσεν ο καπιτάνον τον μιχανικον. Εσσί-
ρικσαν το „Πάγορ“ κε ι „Τύλα“ το ζζιαντζιρ εβόεσεν, τα τιακίρια
ετριλίσταν κε χάιτε.

Ικόνα 15

Ι πρίμι αμον τεχπάεν ασο Σ.Σ.Σ.Δ. κσαν εσχιματίστεν το σίνο-
ρον — χορις πασσιπορτ ποδαρέαν κι γίνετε ναφτας.

Ο φουτςστοκςτσικον τζαιζ — Τρία ιμισ!... τέξερα!...

Εσχοσαν τιν άνκιραν απαν σιν „Τύλαν“ κε επέρεν κε ι πάρζζα δρόμον.

Εσπόνκσεν το κατσίνατ ο καπιτάνον με το μαντιλ κε ίπεν: — Κα-
λίον να ετακσίδεβα απαν σο μεγάλον τον Ιρινικον οκεαονον τιστερον κι
θα εγίνουμ ριαζιλ σι κινέζου.

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΙ ΑΡΓΥΝ

Μετολίγον θα εν ι Πακρόβχα. Το Αργον αδακα τρεσσ πλατέα.
Ι Κίνα απεμάκρινεν κάμποςον. Σεμέτερα τα ρασσία οπισ, τρεσσ το
ποταμ Σσίλκα. Αλίγορα θα ενταμύτε με το Αργον, κε θα τρέχνε εντάμαν.

Τεα! . . δικσίζιμε ο πιλότοι έναν πολιτιάν τι Κίνας. Σέναν συρυκ
απαν κιματιζ παντέρα, σιν άκραν τετράγονον κε σο τετράγονον απαν εναν
κίκλος με δοντοτα ακρας.

— Ατο εν τι γομιντανι ι παντέρα λείμε ο πιλότον.

Αδακα εν παγρανίτσνι ποστ.

Αντίκρι σι Κίνας τι πολιτιάν εν τεμέτερον το χορίον Πακρόβχα.
Ασα δεκςσια πα έχομε τεμένερον το ποστ. Εμπροστα εν έναν νισιν, κε
ο παραποταμον Μπεζόμνα, ασιν Σσίλκαν τρεσσ σο Αργον.

Γιατι Μπεζόμνα; εροτο εγο.

-- Γιατατο, ότι μιαν σο Αργον τρεσσ μιαν σιν Σσίλκαν. Τι κάχυ εδό-
καν αίχον άσσεκεμον όνομαν, το παραπόταμον. Οντες περιεξέβνε τα νερα
σι Σσίλκαν τρεσσ το νερον ασο παραπότομον σο Αργον κε το εναντίον.
Σιν Κίναν στέκνε κάμποσι στρατιοτ.

Ἰ φόρματων ἐν σαχταροτὸν με τὰ κόκκινα νασσίβκας. Τρεῖς νοματ-
τερὸν ἑμας, οἱ νοματ χυζαρλαέβνε κσίλα κε πέντε νοματ κάθονταν κῦ-
τζιρα κε πίνε τὰ γαλιόνια.

Τὸ λιμάνειν Πακρόβκαν τρανὸν ἐν, τεμετερ στέκνε κιαναμένεμας.

Ἰ Σσίλκα ὅσον τὸ παι ρυμον. Τὸ Ἀργὺν ἀδακα τρεῖς στέρια. Ἐκσα-
φνα ἐχάθειν τὸ δεκςσεν τὸ ποταμακρ τ Ἀργὺν κε τὸ ζεβρεν τι Σσίλκα
εταράγαν, ἐχάσαν κε τὰ παλκία τονόματατων κε ἐπέραν νέον ὄνομαν
— **Ἀμυρ** τρέχνε ἀμὸν ἐνα τρανὸν ποταμ, ὡς τὸν — **Μεγάλον** Ἰρι-
κὸν ὀκεανὸν.

Ἐτελίωσε τὸ Ἀργὺν. Τὸ „Πάχαρ“ ἐσσίρικσεν, ἐγίροκλόσεν, ἐσίρεν τιν
ἀγκιραν κεστάθεν εἰς λιμάν — Ποκρόφκα.

Ἀπεκι κε πλαν ἀλο κι θα πάι.

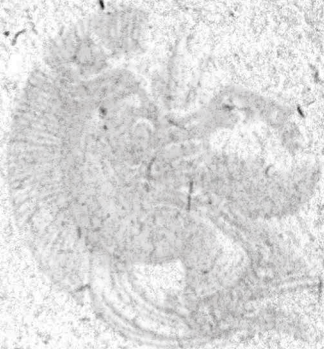
Ἀρ ἀδακα, ἐτελίωσε κε τεμον τὸ τακσιδ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΤΙΜΗ 15 ΚΑΠΙΚΙΑ

ЦЕНА 15 КОП.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ